

L a t w e e f c h u   A l w i s e s .

Nr. 8. Zettortdeenâ 22trâ Webruar 1851.

Saunas finnas.

25tâ November d. 60 gaddus wezs wihrs Piats Jankowsky no Dünburgas, Kriwinischka Sprantscha rijas (Illukstes apr.) pats irr pakahrees. Til ilgi dserdams un plihedams irr klenderejis pa pasauli, teekams meesu un dwehseli ar tahdu grehku darbu pasuddinajis. Wella stiprais paligs pateesi irr brandwihns!

24tâ Dezember d. Leel-Efferes meschâ saldats irr pakahrees.

24tâ Dezember d. Schlabstattê pee Daugawas krafta ne zil tahlu no kahda schihda schenka ta saldata feewa Warmara Leontjewna irr atrasta itt plikka, stipri fadausita un nofalluse. Abbi ar sawu wihru schenki lihds pufsnakti dsehruschki, pahreedami us mahjahm fahfuschki kautees, teekams wihrs sawas dufmâs feewai wiffas drehbes kaplehfsis un noplehfsis no muggura, un tad tâ winnu fadausijis, ka nomirrusse pirms zitti laudis peestrehjuschi. Redsi atkal mihtas dserchanas auglus!

20tâ Janwar d. Replawas Popilowoziski zeema fainneeka Janna rijas (Illukstes apr.) nobegguschas. Krahsns effoht pahrfurta bijuse.

21mâ Janwar d. Wezzasmuischas meschakunga rijas (Neugut, Bauktas apr.) ar ugguni aisgahjuschas. Ne sinn fur ugguns zehlfeses. Skahde irr tafseereta lihds 530 rub. f.

No Salwes.

Weens gads atkal pagallam; ar sawahm Deewa swehtibahm un Deewa pahrbaudischannahm, ar saweem preekeem un behdahm, ar muhsu wehleschanu peepildischannahm un aisleegschannahm, al arridsan ar muhsu steigschauu pehz Deewa walstibas un ar muhsu nomaldi-

schannahm un grehkeem; jauns gads atkal eefahfts, jauns dsihwibas laiks! Kâ mehs no wezza gadda labbaki warretum schkirtees, kâ jaunu labbaki eefahft, ne kâ ar Deewa pateifschannahm par wiffahm winna swehtibahm, ne kâ ar pasemmigahm pahrbaudischannahm, ar kahdu prahtu mehs Deewa swehtibu aisgahjuschâ gaddâ effam fanehmuschki; ne kâ ar labbahm apnemischannahm, us preefschu jo tilluschki pehz Deewa prahta dsihwoht!

Pateesi, mums Salwes draudses lohzekeem, aisgahjuschu gaddu peeminnoht, irr par ko Deewam no firds pateift un winna schelligu apgahdaschanu flaweht. So gan drihs wifsaplahrt muhsu draudsi isgahjuschâ gaddâ dauds flimmibas plohsijahs, wiffu wairak ta affins-fehriga, un pee behrneem ta garra kahsa, un til dauds kaufchu, wezzus un jaunus, us kapsehtu pawaddija, tâ ka gan drihs pee wiffahm zittahm draudsehm to mirruschu skaitls leelaks bij, par to peedsimmuschu skaitlu; tomehr muhsu draudses lohzekei no schahs Deewa pahrbaudischanas gan drihs pawiffam ne tilke aislahrti — eelfsch wiffahm 5 draudsehm tillai 21 laudis ar affins-fehrigu nomirre; un pa tam starpan, ka pee mums 230 behrnini peedsimmuschki tillai 149 zilweki irr nomiruschki. Woi tahdu schelastibu nu effam pelnijuschki muhsu deewabihjaschanas deht? Ak, lai ne leelijamees, jo no scheem 230 peedsimmuschu behrneem deemschehl 9 ahrlaulibâ bij peedsimmuschki; fur nu muhsu teiffchana, fur muhsu firds skaidriba un deewabihjigs prahts, ka tahdu leelu kaunu wehl warrejam peedsihwoht.

Kâ pee zilwekem, tâ arri pee lohpeem muhsu draudsi aplahrt nihlfchana irr bijusi; wiffuwairak daschâs muishâs un mahjâs muhsu laiminds ta nikna lohpu-fehriga wiffus lohpus

irr ispobstijusi; bet arriðsan ar scho nelaimi muhsu draudse naw pabräudita, tillai Ehrberges muischä muischas lohpi ar plauschufehrgu irr nihlufchi, un arri dauds irr nosprahgufchi — pee wisseem zitteem tee lohpi lihds schim weffeli irr paliklufchi. Lai Deews arri par scho schelastibu irr teikts un flawehts, bet winsch, tas debbesu Tehws, lai schelligi arri teem palihds to leelu skahdi pahrzeest, to winsch teem irr nolizzis, un lai teem to islihdsina zittä weetä.

Weidsoht arri par lauku un druwu swehtibu mehß Deewam warram pateikt. Kaut mehß isgahjuschá ruddeni arri til pilnigi ne effam fanehmufchi ká pehrn un aispehrn, kaut pawissam ar lohpu barribu pee mums knappi irraid, tomehr mums pahrtikschanas deewsgan buhs, ja mehß tillai ar prahtu wissu sawahksim un ne to welti ne isteheresim. Tä mehß tad ar drohschu zerribu us Deewa mihlestibu un schelligu apgabdashanu scho jaunu gaddu effam eefahlfufchi un ittin preezigi un mihligi wisseem muhsu Awischu lassitajem labbu laimi un labklahschanu warram wehleht us scho jaunu gaddu!

Chr. S. S.

Brunneneeks Kahrlis Nahde.

(Stattens Nr. 7.)

Winni arri muhsu brunneneeku aizinaja few flahht un fazzija: „Nahz schurp, jaunais kungs, un preezajees lihds ar mums.“ Bet schis ne liklahs to ne mas dsirdeht un jahje kluffinam sawu zellu, ká winnam bij pawehlehts. Tomehr kahds pilnigi apbrunnojees wihrs jahje winnam pretti un fauze: „Zeenigs brunnas-kungs! eefim spehlds!“ Ta bij stipra kahrdinaschana muhsu jaunektam, un kad winsch peeminneja, to winna wezz-tehws bij peeteizis, ká ne waijagohht aisleegtees, kad kahds usaizinajoht spehlds eet (par lusti kantees), tad winsch atbildeja: „Ja, mihlais ammata-brahl, lai noteel, ká juhs gribbat.“ Winni nu wiffä spehlä weens prett ohtru mahzabs, bet — af breefmas! — tillu winna schlehps pee ta swefchneeka peeduhrahß, tad tas sahze ar leesmu degt un win-

nam waijadseja tublin to mest semmè, lai ne sahktu pats lihds degt. Taggad til winnam ihsti bij saprohtama ta mahziba, to tas kehniensch pee awota winnam dewis, un winsch galwu nolaidis aplaunehts jahje atpakkat us pilli zittu schlehpu panemt. Winsch nu nehme pascha kehniina schlehpu, kas bij labbaks ne ká winna schlehps. — Tad winsch atkal jahje tai deggofchá semmè eekschä, bet scho reis itt kluffi Deewu peelhgdams un tà itt laimigi tikke zauri.

Als tahs deggofchas semmes bij leels mesch, peeßdesmit juhdeses garrumä un tschetrdesmit juhdeses plattumä. Al zil labbi winnam palikke ap sirbi, kad atkal eeraudsija sakus kohkus un ohde to prischu kohku smarfschu, ahra tizzis no ta reebiga un neganta degguma twaika. Bet us ween reis winsch dsirdeja gauschas waimanas un kad apskattijahs, eeraudsija kahdu zeenigu gaspaschu semmè, kas gauschi raudaja un schehlojahs. Winsch tublin lehze no sirga semmè un jautaja, kas tai kaischoht un woi winsch ne warreschoht palihdscht. Bet ta zeeniga elsodama atbildeja: „Man ne weens zilweks wairs ne warr lihdscht! Breesmigs puhkis mannim mannu kungu un weenigu dehlu nupat nonehme, kad tepat meschá us jakti bijam isgahjuschi. Preeksch ihfa laizina es biju baggata kehniene, bet nu esmu pawissam nabbaga!“ Winna til gauschi raudaja, ká muhsu jaunajam brunneneekam to dsirdeht firds pahtruhke un winsch fazzija: „Zeeniga gaspascha! gaideet te patt schinni weetä, es dsihshohß tam swehram pakkat; warr buht, ká man wehl isdohfsees juhfu mihlus dsihwus isglabht.“

Winsch nu tschakli pa pehdahm dsinnahs tam puhkam pakkat un tillu to eeraudsija, tam bij to brihnitees, kahds tas warrens leels un breefsmigs isstattijahs; bet preeks winnu pahrenehme, kad nomannija, ká tas kehniensch un ta dehls abbi diwi wehl bija dsihwi. To kehniinu tas swehrs bij sakehris muttè un to dehlu winsch nesse sawä astes lihkmä eespeedis. Pats winsch tohs ne bij ehdis tadeht, ká tohs gribbeja aineß kalna allä saweem behrneem; scheem winsch

gribbeja us maltiti dahwinacht weenu lehninu un weenu krohna-mantineeku. Bet pirms winsch sawa zaurumâ dabbuja eelihst, jau jaunais brunneneeks stahweja preekschâ un ar sawu schlehpu tam dewe duhreenu us duhreenu. Bet par nelaimi ta swehra ahda bij no tihra ragga ween, tâ, ka ne weens duhreens ne gabje zauri. Tas pubka-tahrps atkal ne warreja kreeti pretti turretees ais sawa leela skohpuma, ka ne gribbeja sawu laupijumu palaisf. Us katra duhreena winsch to lehninu mette semmê un uggunigu leefmu ispsahwe us sawu prettineeku un tad atkal muddigi to lehninu sakehre, ka tas ne dabbuja pazeltees un aisbehgt. Brunne-neeks tahs leefmas drihs apdsehse, bet winna firds degge no dusmahm us to sahtanu, ka tas to lehninu tik dauds mehtaja; un kad ar duhreenu ne ko ne warreja isdarriht, tad mette to schlehpu semmê un teize: „Waggaidi, nu es tewi zittadi wahrifchu.“ Tad sakehre sawu sohbenu ar abbahm rohlahm un wiffâ spehâ tâ dewe pubkam krustam pahri, ka tas to ar wiffu ragga ahdu widdû pufchu pahrzirte. Tas elles-tahrps taggad tik breefmigi eeblahwahs, ka wifs kalns un mesch notribzeja; ais sahpehm winsch to lehninu un to prinzi palaide walkâ un pats us diwahm dallahm pahrschlihras. Bet kad tas astes gals ais sahpehm lohziyahs, tad tas sawa lihsumâ fatwehre to brunneneeku un tik zerti speede, ka gan drihs pawiffam nospeede. Un kad ta aste pehdigu reisi issteepahs, tad to brunneneeku woi fimts affis prohjam aisfweede, ka schis no ta kritteena tâ apreibe, ka ilgi ne sinnaja, woi effoht deena woi nakts.

Zif tohti preeziga un lihgfma palikke ta lehnineene, kad ta sawu lungu un dehlu dsihwus attradde, jebfchu gan dikti fastrambetus, un kahdas leelas pateizibas winni sawam glahbejam dewe, pahr to jau ne ko ne sazzifim. Kad tas brunneneeks atkal bij atspirdsees, tad winsch gabje tai pubka perrekle eekschâ un tur tohs behrnus, kahdus desmit woi wairal noleetaja, lai pasaufei us preekschu buhtu meers.

Wepz tam muhsu brunneneeks Kahrlis Rahde jahje tabtal meschâ eekschâ un jahdeleja kahdas

feschas deenas krustam schlehrsam, bes ka ko fatikke — un tas winnam deesgan sahpeja firdi. Us weenreis eeraudfija zaur kohlu starpu leelu ugguni un kad klastal preejahje, tad tur kahdas pahri fimts feewifschkas sehdeja ap to ugguni; tahs wiffas bij gluschi mellas kâ mohrenes un turklast pawiffam nejaulas. Schahs bija tahs wezzas ragganas, ta milfena mahtes meitas. Kad schahs to brunneneeku eeraudfija, tad tahs brehdamas fazehlahs kahjâs un katra no tahm kehre pilnu pohdu deggofchu ohgu un tahs behre tam brunneneekam wirfû, tâ ka winna preekschturramas brunnas eekarfejahs. Winsch tad runnaja pretti: „Man gan ne tihlahs ar feewifschlahm kautees, bet ja juhs meeru ne mettifet, tad man tomehr buhs ar jums jakaujâhs.“ Bet tahs par winna wahrdeem ne ko ne rehkinaja, mette weenadi ween un teize: „Mehs gan sinnam, ka tu effi nahzis muhsu lungu nolaut; pag', kundsin, mehs tewi sablisim!“ Winsch nu rahwe sawu sohbenu ahra un kurrâi trahpija, ta issteepahs ween un bij nohst. Tahs zittas aisbehdsse breefmigi klee-gdamas.

Muhsu brunneneeks, kad bij atdsessejees, arri dewahs us to puffi, fur tahs feewifschkas bij aisbehgufchas. Te nu winnam preekschâ gad-dijahs plats grahwis un pahr to grahwi gabje tilts pahri. Nu winsch nopratte, ka ta milfena pils arri tepatt buhschoht. Bet tas tilts bij ar sawadu elles-stunsti apfargahts; tam wirfû dimi ritteni, kam affas greefchamas dselses bij eetaifitas, greefahs weens prett ohtru un tik ween tee elles-beedri paschi warreja tohs apturreht; zittadi tahs dselses katra pahrgreefe widdû pufchu, kas gribbeja pahri tikf. Kad nu wiffi padohmi bij welti, tad muhsu brunneneeks speede sawam sirgam peefchus fahnôs un gribbeja, lai tas lehktu pahri, woi tohs rittenus falausitu; bet winna sirgs zehlahs stahwu un palikke tik traks, ka to ne warreja waldbiht, tas greefahs rinfi aplahrt un lehkschus ween dewahs atpalkal meschâ eekschâ.

Pa to starpu bija zittas no tahm melnahm feewifschlahm to milfena mahti usmellejuschas

un tai pateifuschas par to swescho brunneneeku, kas meschâ schahm usgahjis. Za wella-bahba nu sohbus salohduse teize: „Pag', es winnam makfaschu par to drohschibu, ka winsch pee mums nahjis.“ Za tuhlin steidsahs winnu usmelleht un frehje til breefnigi, ka dauds lohkus apgahse un faminne freedama; wifs mesch rihbeja ween no winnas kreeschanas, jo winna bij palikkuse tihri ka ahrprahâ. Kad winna to brunneneeku panahze, tad tihri ka ar pehrkona balsi brehze: „Pag' tu jaunais ne-behdneeks! Ka tu warreji eedrohschinatees manna semme eelaustees un tihloht mannu firdsmihlu behrnu nokaut? Un turklaht tu eedrohschinajees mannas kalpones aplaut? Pag', es tewi mahzifchu!“

(Turplikam wairak.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tabs Zeiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wifas Kreemu Walts ic. ic. ic., tohp no Dohbeles aprinka teefas wiffi tee, kam pee tabs atkubtas mantas ta tai 28ta Oktober p. g. nomirruscha Elleijas stanzijas komissora Gustav Wilhelm Katelycke kahdas prassichanas woi mellefchanas, lai buhtu kahdas kuhdamas, jeb kas dohmatu ko prassiht, — us grunti to SS 533 un 493 Kursemmes semneeku liffumu grahnatas zaur scho usajinati un fahkti, pee saudeschanas sawas teefas un pee muhschigas kluflu-zeeschanas libds 16kam April f. g., kas par to weenigu un isflehgshanas terminu noliktis, ar sawahm prassichanahm un mellefchanahm, ka arri ar labbahm peerahdischanahm, woi paschi, woi zaur weetneekem, fur tahdi wehleri, un fur wahjadsigs ar assistentem un pehrmindereem pee schibs teefas peeteiktees, sawas parradu prassichanahm simes nodohht un tab ko teefa spreedihs, bet itt ihpafchi to beidsamo un isflehgshanas=termina fluddinaschanu sagaidiht. To buhs wehra likt!

Rakstihst ar Dohbeles aprinka teefas appaschrafftu un kahrt spesu sehgeil Felgawa, tai 24. Janwar 1851. (L. S.) Albert Schlippenbach, aprinka teef. lungs, 3 (Nr. 143.) U. Maczewski, fikretehrs.

No Krohna Dohbeles pagasta teefas tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas prassichanas buhtu pee ta no mahjahm islikta Krohna Miltinunwifschas fainneeka Jehkaba Grimsen no Muldaru mahjahm, par ta mantu parrada dehl konluse spreesta, usajinati, pee saude-

schanas sawas teefas diwu mehneschu starpâ, prohti libds 3schu April f. g. ar sawahm prassichanahm pee schibs teefas peeteiktees, sawas peerahdischanas peenest un peeminneta terminu sanahkt; turklaht wehl tohp sinommu darrihts, ka to mantu ka augscham peeminneta islikta fainneeka, ka: lohpus un daschabus mahjurihkus tai 5ta Merz f. g. no rihta pulksten 10tds Muldaru mahjas wairakfoblitajem ubtrupê pahrdohs, Krohna Dohbeles pagasta teefa, tai 3. Webruar 1851. (L. S.) Pagasta wezzakajs Braufe. 3 (Nr. 76.) Teefas ffrihweris Kas.

Wihdenes pagasta teefa zaur scho sinnamu darra, ka tabs surpatt arrentes-parradu labhad aisturretas 3 gohwis, 4 puhri ansu, 2 pohoi fahls un 3 mahzinas appihau tai 13ta Merz f. g. preefsch pufdeenas wairakfoblitajam pahrdohs. Wihdenê, tai 13ta Webruar 1851. (L. S.) +++ Jehkab Walbe, pagasta wezzakajs. (Nr. 44.) K. Freymann, pag. teefas ffrihw.

Wiffi tee, kam woi kahdas prassichanas jeb kas kam meschâ zaur lohku nokistam Krohna Sefawas mescha fargam Kreemelu-Kalninu Schiglam Pehterim, nosfahts Seemelis, ko parrada buhtu, tohp zaur scho usajinati, tai 16ta April f. g., kas schai leeta par to weenigu un isflehgshanas=terminu noliktis, teefas laika pee schibs pagasta teefas peeteiktees, un prohti tee pirmee pee saudeschanas sawas teefas, un ohtree pee dubbulta parrada makfaschanas, sawus parrabus usdoht un spreedumu gaidiht. To buhs wehra likt! Masa Sefawa, tai 16ta Webruar 1851. (Nr. 333.) Teefas wahrda: Ullunan, teefas ffrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Za nuifschina Hubschberg, itt tumu kahrtu pee Jaunjelgawas, ar 60 aramohm puhru weetahm, labbecm gannekleem, leelahm pfawahm un chlahm, no ka ifgaddus ja mass 700 sudr. rub. eenahfshanas irraid, tohp pahrdohsta par lehtu maksu. Kahrtakas sinas irr dabbusjamas Jehkabstattê pee Advokata Bierhoff. 3

No Dohbeles pastes-stanzijas tohp neprezehstis zilweks, no widdeja wezzuma, woi Wahzees jeb Latweets, par stallmeisteru un par usrangu pahr teem pasta pufscheem mellehts; winnam wahjag prast lasfihht un rakstihht un arri prast firgus kohpt, un itt ihpafchi labbas parahdischanas=simes par sawu tilfumu usrahdiht. 3

Zas libdschinnigs Franck=Sefawas tirgus ne tiks wairs turrehts. 3

W i s s e n d r i k k e h t .

No juhrmass-gubernias augstas waldischanas wiffes: Benfor Hofrath J. de la Croix.